



Lida Afghans tale ved Kvinderådets valgdebat “Tag Stilling Til Ligestilling”

Taler

Lida Afghan
Kunster og
kvinderettighedsaktivist

Dato

18. marts 2026

Sted

Møllegade 7, 2200 København N,
Danmark

1 Mit navn er Lida Afghan.

Jeg er dansk-afghaner.

5 Det vil sige, at jeg er opvokset i Danmark.

Gået i Børnehaven, skole, gymnasie og taget en uddannelse her.

Men jeg har afghanske rødder.

10

Jeg snakker flere sprog, spiser qabuli palaw og bolani, lytter til Ahmad Zahir

-----OG jeg græder med survivor guilt hver gang jeg snakker med mine kusiner i Afghanistan, der fortæller om deres liv under Taliban.

15

Til daglig er jeg en billedkunstner.

20 Og laver bl.a. aktivisk kunst...

med fokus på kvinderettigheder.

25

De kunstværker jeg laver er en refleksion af begge mine hjem. Danmark og Afghanistan.

30

Siden min opvækst her i Danmark, har orde som "feminisme" og "kvindekampen" været en hverdag.

35

Men jeg kæmper en kamp med at få disse ord til at komme i brug i Afghanistan også.

40

Men for nu, er disse orde i Afghanistan, ulovlige at bruge i det offentlige.

Det er en af de MANGE restriktioner, der er sat af Taliban.

45

Jeg har rødder i et land, hvor rettigheder ikke bare er noget man diskuterer... men noget man mister.

50

Ifølge UNESCO er Afghanistan i dag det eneste land i verden, hvor piger systematisk er udelukket fra sekundær uddannelse.

55

Det er ikke bare statistik.

60

Det betyder at millioner af piger får stoppet deres fremtid før den overhovedet begynder.

65

70 *rettet mod publikum / eventet*

Vi skal være glade for at vi kan samle os idag og sætte fokus i vigtige emner.

Sidde sammen og spise mad med hinanden.

75

Lytte til live musik.

Have forskellige politiske holdninger.

80 Grine højt med hinanden.

Klæde os i det tøj som vi vil.

Alt det: uden at blive anholdt, tortureret eller endda dræbt.

85

Vi er her fordi vi VIL, men vigtigst af alt; fordi vi MA!!!!

90

Hvad der foregår i Afghanistan, har lært mig noget jeg aldrig glemmer.

95

RETTIGHEDER tager generationer at bygge op.

100

Men de kan blive taget væk på ET ØJEBLIK.

105

Derfor er ligestilling ikke noget vi kan tage for givet og negligere.

110

Heller ikke i Danmark.

115

Jeg har valgt at fortælle jer nogle af mine personlige erfaringer om hvorfor
120 ligestillings debatten er så vigtig!

125

I Danmark er jeg en minoritetskvinde.

130

Og det betyder, at jeg ikke kun kæmper én kamp.

135

Når vi taler om ligestilling, bliver det ofte gjort simpelt: - mænd og kvinder.

140

Men virkeligheden er ikke simpel.

For nogle kvinder, starter ikke samme sted.

145

Minoritetskvinder bliver ofte overset i samtaler om ligestilling.

150

Vi skal ikke bare kæmpe.. for plads ved bordet.

155

Vi skal først bevise, at vi overhovedet hører til der.

160

I Danmark taler vi om valg.

165

At en kvinde må vælge, hvad hun tager på.

Og ja! det er vigtigt.

170

Men lad os være ærlige: Valg er ikke lige frit for alle.

175

For nogle kvinder bliver deres valg konstant vurderet. forklaret. debatteret.

180

Ikke kun fordi de er kvinder, men fordi de er MINORITETER.

derudoveer arbejder jeg ogsååå i kunstverdenen.

190

Og her ser jeg tydeligt, hvordan ligestilling

195 stadig halter.

200 Ifølge analyser fra 'National Museum of Women in the Arts' er under 15 % af kunstværker i større museumssamlinger skabt af kvinder.

KUUN 15% procent.

205

Og en rapport fra Art Basel viser, at kvindelige kunstnere globalt kun udgør omkring 40 % af repræsentationen i kommercielle gallerier, og det er meget mindre i topsegmentet

210

215 Når vi taler om museer... er forskellen endnu større.

Og hvis man er kvinde.. og samtidig minoritet... ja, så bliver man næsten usynlig i statistikken.

220 ---

Jeg mærker det selv i Danmark.

225 Som kunstner ... er jeg mere anerkendt internationalt end i Danmark.

230 Mine værker er blevet brugt i protester på tværs af lande.

Universiteter har brugt min kunst i undervisning.

235

Men i Danmark er anerkendelsen mere stille.

240

Og nogle gange føles det som om... jeg kun bliver inviteret ind, hvis jeg passer ind i en bestemt fortælling.

245 ... Hvis jeg kritiserer min baggrund.

... Hvis jeg er “den rigtige slags historie”.

250

Som kunstner ved jeg, at kunst kan noget særligt. Den kan ændre narrativer.

255

Den kan udfordre, hvordan vi ser hinanden.

Den kan give plads til stemmer, der ellers bliver overset.

260

265 Der er et vers af en persisk kvindelig poet; Forough Farrokhzad som jeg ofte
tænker på:

“Jeg er tæt på jordens begyndelse.”

270 For mig betyder det, at vi altid har mulighed for
at starte igen.

At skabe en ny fortælling.

275 Et mere retfærdigt rum.

280 Men det kræver noget af os.

Af politikere. Af institutioner. Af os ALLE.

285

Af os alle....

290

Det fører mig til en anden personlig erfaring.

295

Jeg deler jo mine kunstværker på instagram:

Ved I, at mind statistiker viser, at mere end 80 % af dem, der støtter og deler
mine kunstværker om kvinders rettigheder, er kvinder?

300

305 Det siger noget vigtigt. At kvinder stadig bærer en stor del af kampen selv.

310 Som mange siger idag: Kvindekampen

er ikke kun kvinders kamp ... det er ALLES kamp.”

315

Husk det!

320

Og samtidig skal vi huske: ikke alle oplever ligestilling på samme måde.

325

... Nogle møder flere barrierer. Nogle bliver oftere overset.

Derfor kræver ligestilling, at vi ser hele hierarkiet ... og løfter hinanden sammen.

330

335 Ligestilling sker ikke af sig selv.

Den kræver, at vi bliver ved med at stille spørgsmål:

Hvem bliver hørt? Hvem bliver inviteret ind? Hvem bliver anerkendt?

340 OOOOG HVEM BLIVER GLEMT?

345

Jeg står her i dag som en stemme, der eksisterer mellem flere verdener.

350

Kampen for ligestilling

Den er global.

355

Ingen er frie, før alle er frie.

360

MEN den er også lokal.

Den findes her. I Danmark. I kunstverdenen. I arbejdsmarkedet. I politik.

365

-----/

Derfor betyder det noget, at vi samles her i dag.

370

375

At vi ikke tager ligestilling for givet.... Men aktivt vælger at BESKYTTE den.
udvide den. kæmpe for den.

Som sagt, kan det man har bygget op i flere år, blive taget fra en på et split sekund.

385

Så jeg vil afslutte med det her:

390

395

Stemmer kan blive overset. De kan blive ignoreret.... De kan blive skubbet ud i kanten.

400 Men de kan ikke slukkes.

405 Og derfor takker jeg Kvinderådet for at give plads til en stemme... som ikke kun mangler plads i Afghanistan, men også her i Danmark.

410

Jeg er en afghansk-dansk kvindelig kunstner, som stadig insisterer på at blive hørt.

---- Slut

415

TAK.

420 **Kilde**
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

425 **Tags**
Debattale

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/lida-afghans-tale-ved-kvinderadets-valgdebat-tag-stilling-til-ligestilling>

430

435

440

445

450

455